

De landbouwvisie van de nieuwe generatie

De ochtendmist trekt op, het groene gras wordt zichtbaar. De laatste zomerbloemen klappen hun blaadjes open en de vroege hardlopers rennen hun rondje. Het is een vroege ochtend, Den Haag maakt zich klaar voor een nieuwe dag.

Een paar kilometer verderop trekt boer Michiel zijn overall uit. Hij is klaar met het melken van de koeien en na het ontbijt pakt hij de trekker. Samen met een paar maten uit de omgeving vertrekken ze richting het Malieveld. Hij is niet de enige die richting Den Haag vertrekt; vanuit het hele land trekken jonge boeren richting het Malieveld.

Het is 11.00 uur en het Malieveld stroomt vol jongeren. Ze weten waar ze zich moeten melden: bij de trekker van Michiel. Zijn het allemaal jonge boeren? Nee, het is de nieuwe generatie voedselproducenten en -verbeteraars. Het zijn de jongeren van het Groenpact Jongerenplatform.

Wie wij zijn

Het Groenpact Jongerenplatform verenigt jongeren in Nederland die werken aan een gezond, eerlijk en transparant voedsel- en landbouwsysteem, inclusief bijpassend onderwijs. Ons platform bundelt het gemeenschappelijke geluid van de nieuwe generatie. De generatie die zich inzet voor een voedselsysteem dat gezond, duurzaam en eerlijk is. De generatie die haar stem laat klinken in het bestuurs- en beleidskamer. De generatie die samenwerkt en bruggen slaat om zo concrete stappen te maken. Groenpact Jongerenplatform is geen organisatie, wij zijn een generatie!

Waar wij ons voor inzetten

Om een toekomstbestendig voedselsysteem op te bouwen, staan wij als agrarische en niet agrarische jongeren voor een landbouwbeleid gestoeld op de volgende grondslagen.

1. Lange termijn

- a. *Geef richting (visie) aan een landbouwcultuur van waarden.* Benoem de belangrijke waarden van de toekomst en werk vanuit visie op de toekomstige wereld waarin we wél willen leven. Dit zorgt voor het winnen van vertrouwen in de maatschappij.
- b. *Heb oog voor het noodzakelijke langetermijnperspectief.*

2. Jongerenparticipatie

- a. *Jongeren moeten als vertegenwoordigers van de toekomst input leveren op huidige en nieuwe wet- en regelgeving.* Deze generatietoets is het middel om transparant met elkaar te toetsen wat de effecten van beleid zijn voor toekomstige generaties. Deze afwegingen dienen meegenomen te worden in besluitvorming.
- b. *Er is een sectoroverstijgende blik nodig op de leefbaarheid van het platteland voor iedere jongere.* Alle jongeren hebben recht op een schone en groene leefomgeving en op voldoende gezond en betaalbaar voedsel. Om sociale

cohesie op het platteland te bereiken dienen zowel de agrarische als niet-agrarische jongeren op het platteland te worden betrokken.

3. Educatie

- a. *Zet in op betere, toekomstbestendige educatie en informatievoorziening over de land- en tuinbouw.* Op deze manier blijven agrarische bedrijven aantrekkelijke werkplaatsen. Om dit te bereiken zijn grote investeringen in agrarisch onderwijs noodzakelijk. Daarnaast is het cruciaal dat er wordt ingezet op het verbeteren van kennis over onze producten in de hele samenleving.
- b. *Elk kind heeft het recht op voedselonderwijs.* Voedselonderwijs betekent niet alleen voorlichting; voedselonderwijs is leren over voeding, oogsten, koken en gezond eten. Ieder kind heeft recht op goed voedsel, en dat moet beginnen vanaf de kleuterklas.

4. Informatievoorziening

- a. De gehele agrarische keten heeft behoefte aan kennis en innovatie. Onderzoek dient breed beschikbaar te zijn en barrières in de doorstroming richting onderwijs en ondernemer moeten worden voorkomen.
- b. *Zorg ervoor dat het landbouwakkoord begrijpelijk en toegankelijk is.* Brede betrokkenheid vanuit de maatschappij bij het landbouwbeleid is belangrijk. Publiceer het landbouwakkoord daarom in simpele Nederlandse taal en communiceer het via toegankelijke communicatiekanalen. En vergeet hierbij de communicatiekanalen voor jongeren niet.

5. Bodem & waterkwaliteit

- a. *Verbeter de bodem en waterkwaliteit via stikstofreductie en beter bodem- en waterbeheer. Landbouw moet weer behandeld worden als natuur en als cruciaal onderdeel van het oplossen van de klimaatproblemen.* In de praktijk zien we nu dat percelen worden onderverdeeld voor enerzijds de bestemming natuurbeheer en anderzijds voor vee-, akker- of tuinbouw. Laat dit beleid los en zet in op integraal natuurbeheer. Er zijn voldoende voorbeelden van duurzaam bodembeheer zoals meerjarige teelt, waar voedselproductie hand in hand gaat met biodiversiteit- en natuurherstel.
- b. *Laat succesverhalen en voorbeelden van adaptieve en mitigerende landbouw zien.* Er zijn veel voorbeelden waar de boer en burger samenwerken om de natuur te herstellen en tegelijkertijd Nederland te voeden. Denk hierbij aan natuurinclusieve landbouw, meerjarige teelt, voedselbossen, permacultuur, biologische boerderijen en community supported agriculture (CSA's). Creëer hiervoor ruimte en erken dat deze vormen van landbouw en kennis al heel lang bestaan. We hoeven het wiel niet opnieuw uit te vinden.

6. Rol van de boer en positie in de keten

- a. *Boeren en tuinders verdienen een sterkere positie in de ketens.* Het verdienvermogen staat onder druk omdat boeren als producent van bederfelijke producten vaak prijsnemer zijn. Het aantal verwerkers en retailers zijn kleiner dan het aantal producenten waardoor de boer weinig te bepalen heeft over de prijs. De hoeveelheid schakels in de keten heeft invloed op de verdiensten die overblijven voor de boer. Prioriteer daarom de positie van boeren en tuinders in de keten en help ons samen te werken aan verduurzaming en een eerlijkere prijs. En hou daarbij rekening met de internationale concurrentiepositie

7. Consumptie: voedsel consumptiepatronen

- a. *Ga door om de plannen van de Europese Commissie om voedselverliezen en -verspilling aan te pakken om te zetten in concreet beleid. Het verminderen hiervan levert zowel consumenten als exploitanten besparingen op. (Zie ook Actieplan Green Deal NAJK, 2022).*

Samen verder

Terug naar het Malieveld met alle jongeren. Michiel is niet naar het Malieveld gekomen om te protesteren. Hij is één van de organisatoren van de *Picknick van de toekomst*. Samen met heel veel andere jongeren uit het hele land rolt hij zijn kleedje uit en eet en proost hij op een nieuw voedselsysteem.

Dit is onze visie als samenwerkende jongerenorganisaties: een wereld waarin we elkaar ontmoeten, nadenken over de toekomst van de landbouw en genieten van de mooie Nederlandse voedselproducten.

Groenpact Jongerenplatform is de nieuwe generatie die het voedselsysteem wil verbeteren. En we doen dat graag met andere generaties. Daarom nodigen we u uit voor een open gesprek met ruimte voor nuance en vertegenwoordiging van een brede stem van de jongere generatie. We werken graag samen aan de waarden van een landbouwcultuur waarin we samen willen leven, met vertrouwen van de brede maatschappij.

Wij komen graag bij u langs en u bent natuurlijk ook van harte welkom bij ons. Proost u met ons mee op nieuwe samenwerkingen voor een toekomstbestendig landbouw- en voedselbeleid? Namens alle zes de organisaties en jongeren van het Groenpact Jongerenplatform kijken we uit naar een langdurige samenwerking.

